

INDIVIDUALUMO RAIŠKA SCENINIAME ĮVAIZDYJE, PASITELKIANT SPALVŲ POVEIKĮ

Gustė Jonkutė,
Violeta Dobrovolskienė (*vadovas*),
dr. Inga Audzevičiūtė-Liutkienė (*vadovas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, Kaunas 44259
E. puslapis: <https://www.kaunokolegija.lt/muf/>
E. paštas: guste.jon183@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 64713204
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas, P02

Tyrimo tikslas. Atskleisti atlikėjo individualumą, suformuojant sceninį įvaizdį, paremtą spalvų reikšmėmis ir psichologiniu poveikiu, ir įgyvendinti idėją fotosesijoje.

Reikšminiai žodžiai¹: individualumas, įvaizdis, manipuliacija, spalvų psichologija, stereotipas

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių aprašomoji analizė, naratyvinė analizė, apklausa.

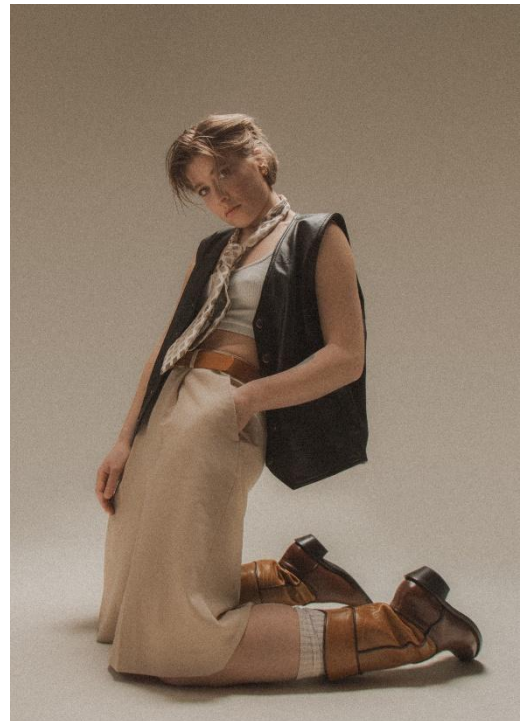
Rezultatai ir / arba išvados. Atlikta spalvų teorijų ištakų, reikšmių bei psichologinio poveikio analizė, kuri atskleidė vyraujančias stereotipines spalvų reikšmes bei prasmes religijos, kultūrų, socialiniame, pasauliniame ir Lietuvos kontekste. Remiantis apklausos duomenimis, nustatyta, kad 61 proc. šio tyrimo respondentų nuotaikai ir emocijomis įtaką daro spalvos. Buvo įgyvendinta meninė įvaizdinė fotosesija, kurios metu, atsižvelgiant į surinktus duomenis apie atlikėją, buvo sukurti sceniniai įvaizdžiai, paremti spalvomis ir atspindintys atlikėjos individualumą – svarbų raiškos elementą scenoje. Nustatyta, kad skirtingos spalvų kombinacijos gali turėti įvairų poveikį žiūrovams, todėl svarbu atsižvelgti į jų psichologinę reikšmę kultūriniu aspektu ir derinimą, siekiant sukurti autentišką, originalų ir išskirtinį sceninį įvaizdį, kuris transliuotų žinutę tikslinei auditorijai.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Spalva yra svarbus vizualinio pasaulio aspektas, turintis daugybę reikšmių, kurias lemia kultūrinis kontekstas ir subjektyvi asmens patirtis. Atsirenkant spalvas ir jų derinius-atsižvelgiama į geografinius, religinius ir kultūrinius aspektus, kurie formuoja skirtingus stereotipus, patirtis ir asociacijas. Siekiant sukurti tinkamą asmens įvaizdį ir norint paveikti auditoriją, perduodant žinutę tikslinei vartotojų grupei, buvo pasitelktos manipuliacinės spalvų savybės. Šis metodas yra pritaikomas rinkodaroje, kuriant reklamas, filmus bei pritaikant scenoje ar televizijos šou pasirodymuose. Spalva yra svarbi meninės išraiškos priemonė, galinti padėti suprasti psichologinį asmens portretą ir suformuoti tinkamą įvaizdį. Todėl atlikėjas, siekdamas sudaryti įspūdį scenoje, atkreipti žiūrovo dėmesį, patraukti ir jį sudominti, gali naudoti poveikį spalvomis. Taip sukuriama išskirtinis, įsimintinas, spalvų asociacija paremtas pasirodymas, kuriame spalva yra vienas iš pagrindinių įrankių, formuojant ir nulemiant žiūrovo patirtį (1 pav., 2 pav.).

¹ Individualumas – tam tikrų savybių rinkinys, kuris padeda atskirti asmenį nuo kitų ir įrodyti jo unikalumą (House Psych, n.d.);
Įvaizdis – tam tikro objekto (prekės, paslaugos, įmonės, žmogaus ar jų grupės) subjektyvus vaizdinys, emocinis suvokimas (Visuotinė lietuvių enciklopedija, n.d.);
Manipuliacija - slaptas kokių nors aplinkybių išnaudojimas, faktų iškreipimas, norint ką nors valdyti be jo sutikimo, siekiant sau naudoti (Lietuvių žodynas, n.d.);
Spalvų psichologija – tai mokslas, kaip tam tikros spalvos veikia žmogaus elgesį (Master Class, 2021);
Stereotipas – tai visuomenėje susiformavęs supratimas ar vaizdas, kurį žmonės yra numatę apie tam tikrą grupę ar asmenį (Cambridge Dictionary, n.d.).

1 pav. a – „Man kūryba yra erdvė, kurioje pražysta švelnumas ir dvasiškumas“; b – „Man kūryba yra neaprėpiama laisvė, kuria kvėpuoju ir galiu manipuliuoti taip, kaip noriu“. Įvaizdžio dizainerė Gustė Jonkutė, asistentės Greta Valeikaitė, Alina Katerinyak, fotografas Dylan Petreikis, fotografo asistentas Arnas Stankauskas, modelis Ieva Stašelytė, 2023

2 pav. a – „Man kūryba yra totalus geranoriškumas ir tikėjimas savo vizija“; b – „Man kūryba yra žemiškas stabilumas, mokantis išlikti pastoviam šiame nuolat besikeičiančiame pasaulyje“. Įvaizdžio dizainerė Gustė Jonkutė, asistentės Greta Valeikaitė, Alina Katerinyak, fotografas Dylan Petreikis, fotografo asistentas Arnas Stankauskas, modelis Ieva Stašelytė, 2023